

KAKO SU NEKOLIKO DOBRIH KLOKOTIČANA ULJEPŠALI BOŽIĆ SVOJIM MJEŠTANIMA

Prošle 2015. godine, na Badnje večer u Klokotiču, Djed Božićnjak nije posjetio samo djecu, već i siromašne obitelji, stare mještane kojima nema tko pokucati na vrata i čestitati im za Božić, a kamoli dobiti koji dar, kako je to uobičajeno tih dana.

Nekoliko skromnih i poštenih Klokotičana odlučili su pokloniti, svatko po mogućnosti, jednu svotu novca za ove obitelji, kako bi i njima blagdan Božića bio ljepši i bez nedostataka. Za prikupljene novce (oko 3.000 leja) uspjelo se kupiti ono najbitnije kako bi Božićna trpeza nevoljnih obitelji bila malo bogatija. U te trideset i nekoliko vrećice bilo je 1 litar ulja, 1 kg šećera, domaće kobasice, pršuta, paštete, kolača, soka, slatkiša i voća.

Dok se one osobe iz sustava, zadužene da se brinu za siromašne iz naših krajeva, nikad nisu dale 1. leja za njih, niti se ikad pojavljuju kada su naši stari ljudi ili pak siromašne obitelji u nekoj nevolji, evo da su ovih nekoliko poštenih Klokotičana, dobrog srca, bili primjer da onda kada se hoće, se i može. Oni su uz pomoć drugog volontera odjevenog u Djeda Božićnjaka, svojim nevoljnim mještanima podijelili darove i uljepšali Božić.

Dragi Karaševci, dragi čitatelji „Hrvatske grančice“, ova mala akcija nekoliko Klokotičana, koji nisu htjeli da im se spominju imena, vrijedi jedno ogromno hvala. Zato svima vama koji ste sudjelovali, a vi znate tko ste, u ime pomognutih obitelji, želim vam srdačno zahvaliti, jer ste nam vi

Radost darivanja uoči Božića

pokazali da dobrota i ljubav prema svojim bližnjima još postoje u nama sve dokle mi to želimo!

Vi ste nam pokazali što je zapravo bit Božića. A to je ljubav prema

primanju raznih skupih poklona. Ono što je najbitnije je naša prisutnost, pažnja i ljubav s kojom darujemo naše bližnje. Svatko od nas može malo pomoći i uljepšati ove dane, ne samo materijalnim poklonima, već i našom prisutnošću, pažnjom, osmijehom i lijepim riječima.

Vaša pomoć bila je ponuđena onima koji to zaista zaslužuju, a vaše djelo zaslužuje ostati zapisano za spomen sljedećih naraštaja! Vjerujem da je vaš Božić bio 2015. godine ljepši, jer ga je vaše dobro djelo učinilo ljepšim i posebnim. Hvala vam od srca jer je Klokotič pokazao da

ima dušu i da ne zanemaruje potrebe svojih mještana.

Slavica Muselin

bližnjemu svome i naša pomoć u njegovoj nevolji. Čarolija zimskih blagdana nije samo u darivanju i

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA; Marija KALINA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA; Maria CALINA

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

BRAČNI JUBILEJI...

str. 3
pag. 3

LADNO...

str. 5
pag. 5

RUMUNJSKA VIOLONISTICA

str. 9
pag. 9

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXIII
Broj: 126.
Siječanj 2016.
Anul: XXIII
Nr.: 126
Ian. 2016

SE CAUTĂ MEDIC DE FAMILIE ȘI DISPENSAR!

De mai bine de două luni, locuitorii comunei Carașova au rămas fără medicul de familie, dar și fără dispensar.

continuare în pag. 2

continuare din pag. 1

SE CAUTĂ MEDIC DE FAMILIE ȘI DISPENSAR!

Oamenii nu au de unde să primească rețete gratuite și trimiteri la specialiști, iar pentru a beneficia de asistență medicală sunt nevoiți să se deplaseze la Reșița. În cazul unui deced, cetățenii trebuie să sune la Serviciul de Urgențe 112 ca să poată veni un medic legist și să constate cauza morții.

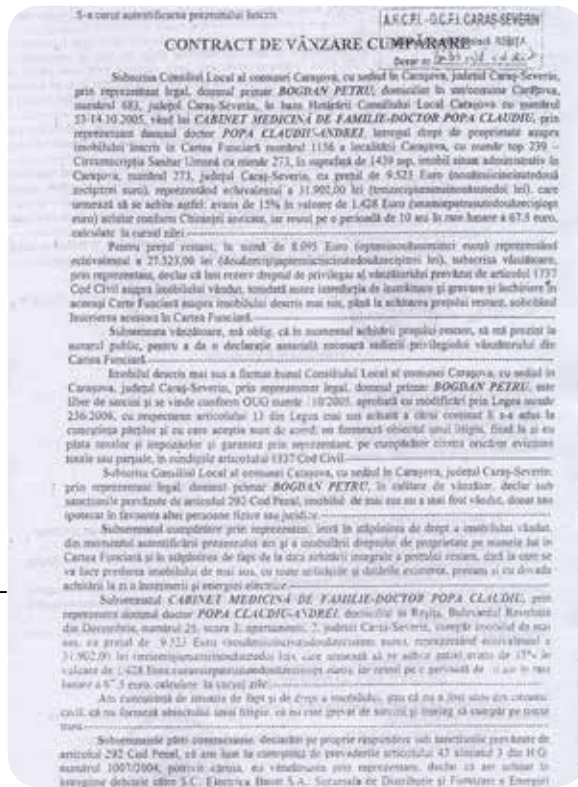
Cum s-a ajuns în această situație, se întreabă toată lumea?

În baza Hotărârii Consiliului Local Carașova cu numărul 53/14.10.2005, Primăria Carașova vinde în anul 2007 dispensarul comunal doctorului care activa de câțiva ani în localitatea Carașova. Acest lucru era posibil datorită Legii 236/2006. Terenul și clădirea sunt evaluate la un preț infim, iar în contract nu este instituită nicio clauză care să-l oblige pe medic să asigure continuitatea asistenței medicale. Se pare că vânzătorii nu s-au gândit că acesta este singurul dispensar al comunei și așa ar fi trebuit să rămână. Singura interdicție impusă în contract a fost cea de înstrăinare și grevare, însă doar până la achitarea prețului restant. După aceea, Dumnezeu cu mila! Consătenii sunt revoltați și de faptul că primarul ales și Consiliul Local din acea perioadă nu au ieșit să se consulte cu comunitatea în legătură cu decizia de a vinde dispensarul.

Deși contractul de vânzare-cumpărare a dispensarului este încheiat conform OUG nr. 10/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 236/2006, nici în lege nici în ordonanță nu există prevederi conform cărora medicii trebuie să returneze imediat spațiul după încheierea activității. Astfel, pot apărea situații deloc convenabile în care un medic aflat aproape de vârsta pensionării poate cumpăra un spațiu, iar mai apoi, după câțiva ani de practică, să iasă la pensie și să rămână cu spațiul cumpărat la un preț mic. Sau, așa cum se întâmplă în comuna Carașova, doctorul să decidă că nu mai dorește să profeseze ca medic de familie, să încuie ușa dispensarului și să rezilieze pe nepusă-masă contractul cu Casa Județeană de Asigurări de Sănătate.

Primarul comunei Carașova, Petru Neagul, declară că are mâinile legate: **"Din actele consultate de mine, rezultă că, în anul 2007, luna**

februarie, între Primăria Carașova, reprezentată de primarul Bogdan Petru, și Cabinetul Medicină De Familie-Doctor Popa Claudiu a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare. Terenul, cu o suprafață

de 1439 mp, împreună cu clădirea au fost vândute la prețul de 9.523 Euro, și trebuiau achitate cu avans de 15%, iar restul pe o perioadă de 10 ani, în rate lunare de 67,5 euro. Prin urmare, ultima rată a fost achitată în luna octombrie, anul trecut. Din momentul achitării integrale a prețului restant și a înapoiării dreptului de proprietate, doctorul Popa a intrat în stăpânirea de drept a imobilului vândut. Oficial, nu am discutat cu dânsul, am încercat să-l contactez telefonic, dar nu mi-a răspuns. Doctorul Popa are tot dreptul să ceară chirie pe dispensar. Primăria are obligația și va face tot posibilul să îi asigure noului medic un spațiu pentru a-și exercita profesia. Pentru moment, un spațiu poate fi oferit în sediul Căminului Cultural, la etaj, unde este situată și Biblioteca. S-au făcut și se fac în continuare demersuri, eu am mers personal atât la Prefectură, Consiliul Județean, Casa de Sănătate Publică, Casa de Asigurări și Colegiul Medicilor, dar, din nefericire, nu reușim să găsim un medic de familie. La mijlocul lunii ne-a fost repartizată o doctoriță,

Lina Tincul

aceasta arătându-se interesată să vină la Carașova și noi am sperat să decidă să și rămână la noi, dar se pare că s-a răzgândit. Momentan, cetățenii sunt rugați să meargă la Reșița pentru orice problemă pe care o întâmpină. Nădăduim ca până la începutul lunii februarie să găsim un nou medic, iar atunci cei interesați trebuie să se prezinte cu cardul de sănătate și copie după buletin, angajații să mai dețină și o adeverință de la lucru, iar pensionarii cuponul de pensie pentru eliberarea rețetelor și a trimerilor."

În țara noastră marea majoritate a cabinetelor medicale din localitățile rurale ale medicilor de familie se află în condiții deplorabile, fiindcă Consiliile Locale mai mereu invocau lipsa fondurilor pentru renovarea și utilarea dispensarelor și a cabinetelor. Medicii refuzau să investească în spațiile respective din simplul motiv că nu aveau siguranța că vor lucra mult timp în acel loc.

Prin urmare, guvernanții noștri emit un act normativ prin care se urmărește îmbunătățirea serviciilor medicale pentru populație. Astfel apare Legea 236/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 110/2005 privind vânzarea spațiilor proprietate privată a statului sau a unităților administrative-teritoriale, cu destinația de cabinete medicale, precum și a spațiilor în care se desfășoară activități conexe actului medical. Potrivit acestei legi, medicii primesc dreptul de a cumpăra spațiile în care profesează, la prețuri ce variază între 70 de euro/mp în București și 15 euro/mp în orașele mici. De asemenea în lege există și prevederi care reduc cu până la 10% valoarea de cumpărare a spațiului în cazul în care clădirea este mai veche de 30 de ani sau dacă spațiul este situat într-o localitate cu deficit de medici. Spațiile medicale cumpărate nu pot fi înstrăinate, închiriate sau folosite de cumpărător pentru alte activități decât cele conexe actului medical. În cazul în care noul proprietar dorește să vândă spațiul respectiv, Consiliul Local beneficiază de drept de preempțiune în cumpărarea acestuia, la prețul inițial, la care se adaugă indicele mediu de inflație și contravaloarea îmbunătățirilor aduse spațiului.

BRAČNI JUBILEJI U KARAŠEVSKOJ OPĆINI

nastavak s 3. str.

Tinkul Todor i Tinkul Marija, rođ. Kurjak
Kurjak Milja i Kurjak Magdalena, rođ. Beca
Gera Ivan i Gera Magdalena, rođ. Mihajla
Udovica Marka i Udovica Amalia, rođ. Frana
Kokora Paul i Kokora Eka-terina, rođ. Dzanjka
Bišina Mikola i Bišina Marija, rođ. Rac
Miloš Ivan i Miloš Ana, rođ. Ocil
Žigmul Mikola i Žigmul Marta, rođ. Vata
Filka Ilija i Filka Marija, rođ. Rebedžila

Vjenčani 1966. godine

Krsta Marjan i Krsta Stana, rođ. Tinkul
Udovica Ivan i Udovica Magdalena, rođ. Kurjak
Moldovan Martin i Moldovan Magdalena, rođ. Domaneanc
Beul Đuređ i Beul Marija, rođ. Udovica
Beul Martin i Beul Marija, rođ. Borka
Ursulov Đuređ i Ursulov Marija, rođ. Beul
Frana Martin i Frana Marija, rođ. Đurđulena
Todorov Ivan i Todorov Ana, rođ. Miloš
Filka Đuređ i Filka Marta, rođ. Gluvak
Krsta Đuređ i Krsta Marija, rođ. Katić

nastavak s 9. str.

Prijevod čine pet sveska »Biblije na gradišćansko-hrvatskom jeziku« (Stari i Novi testament). Istu je Bibliju, umirovljeni direktor škole, Štefan Zvonarić, darovao Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

Nesumnjivo da je ovo povijesni događaj za gradišćanske Hrvate. Njihov rad i zalaganje na očuvanju jezika, običaja i tradicija, trebao bi potaknuti i nas, karaševske Hrvate, da više brinemo o našem govoru, stari-

Gruesku Milja i Gruesku Petrija, rođ. Todorov
Hacegan Petar i Hacegan Marija, rođ. Njagul
Beul Đuređ i Beul Marta, rođ. Ujkica
Mihajla Milja i Mihajla Katarina, rođ. Klara
Hoffmann Francisc i Hoffmann Ștefania, rođ. Erzoz
Vaka Petar i Vaka Magdalena, rođ. Petrika
Džurkica Luka i Džurkica Marija, rođ. Rebedžila
Ugrin Ivan i Ugrin Marija, rođ. Hoca
Kurjak Martin i Kurjak Maria, rođ. Borka
Mazera Josip i Mazera Marta, rođ. Bajka
Hacegan Martin i Hacegan Magdalena, rođ. Bajka
Lukačela Petar i Lukačela Marija, rođ. Vata

Vjenčani 1991. godine:

Vorga Đuređ i Vorga Marta, rođ. Bogdan
Bačuna Ivan i Bačuna Marija, rođ. Fischer
Katić Petar i Katić Marta, rođ. Mijat
Hacegan Đuređ i Hacegan Ana
Mrša Milja i Mrša Marija, rođ. Grlica
Azzola Ioan i Azzola Marija, rođ. Filka
Bunja Marjan i Bunja Magdalena, rođ. Filka
Ifka Ivan i Ifka Marija, rođ.

Rebedžila
Caran Ivan i Caran Marta, rođ. Hacegan
Filka Petar i Filka Magdalena, rođ. Beul
Dragija Petar i Dragija Marija, rođ. Grlica
Bačuna Milja i Bačuna Marija, rođ. Bišina
Obnova bračnih zavjeta postal je u zadnje vrijeme pravi pravcati svjetski trend, posebice nakon što je čin obnove jednom danih obećanja vjernosti i ljubavi jedno prema drugome prisvojila holivudska scena i mnoge druge poznate zvijezde. Jedina razlika je u tome što zvijezde ne slave samo bračne jubileje, odnosno srebrne, zlatne i dijamantske svadbe, već sudbonosno „da“ po drugi put izgovaraju puno brže. Mnogi poznati zaljubljeni parovi organiziraju skoro svake godine romantične ceremonije obnove bračnih zavjeta jer je to idealna prilika da se podsjetite kako je bilo na početku veze i dobar odgovor da prirede veliki party u društvu rodbine i bliskih prijatelja.

U našim mjestima se srebrne, zlatne i dijamantske svadbe slave na poseban način. Nakon primanja Božjeg blagoslova za vrijeme nedjeljne mise, slijedi slavljenički ručak u krugu obitelji, rodbine i bliskih prijatelja te uručivanje prigodnih poklona.

Redakcija Hrvatske grančice čestita ovogodišnjim slavljenicima njihove bračne obljetnice i želi im još puno zajedničkih sretnih godina!

Ivan Dobra

nama, običajima. Da ih više čuvamo, negujemo i promoviramo. Pritom moramo imati na umu i pisanu riječ, znači sve ono što je pisano ili se piše na našem govoru. Bilo da su to svjetovne pjesme, crkvene pjesmarice ili pak druge knjige. Jer sve je to dio naše kulture pa samim time i dio nas samih. Prema tome, poštuju i čuvajmo i

prenašajmo dalje sve ono što su naši stari čuvali stoljećima i prenijeli nama.

(Izvori preuzeti iz Hrvatske enciklopedije, Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža u Zagrebu; s portala Matice hrvatske i Hrvatskih novina. Tajednik Gradišćanskih Hrvatov, 03.01.2016.).

Maria Lațchici

PLANINE SEMENIKA

Jedna stara legenda kaže: kada je Bog stvorio svijet podijelio je zemlju svakome narodu diljem svijeta, ali zaboravio je Banaćanje. Kad su Boga zapitali zašto ih je zaboravio, Bog im odgovori: „Raspodjela je već bila napravljena, čak ni Ja ne mogu tu ništa izmijeniti. Pokazat ću vam, ipak, da nije riječ o nepravdi i poklonit ću vam mjesto što sam očuvao za sebe.“ Stoga je podarovao ljudima iz Banata planine Semenik.

Visoravan Semenika obuhvaća područje koji prelazi četiri tisuća hektara i okružen je mješovitim šumama, sastavljenih od jelka, bukva i smreka. Semenik se ne može, pak, po-

Visoravan Semenika

hvaliti vrtoglavi visinama, njegova tri dominantna vrha tek što dostižu 1447 metara (Piatra Goznei), 1445 metara (Semenik) te 1439 metara (Piatra Nedeii). Unatoč srednjim visinama, skoro da nema planinarskog mjesta u današnjoj Rumunjskoj gdje snijeg traje kao na Semeniku. Ovdje, po statistikama, snijeg izdrži nešto više od šest mjeseca godišnje. Često prelazi visinu od jednog metra, a tijekom godine se jednodinarska visina snijega održava tri do četiri mjeseca.

Prvi se snijegovi javljaju krajem listopada, a ljubitelji zimskih športova mogu se ponekad radovati snijegu čak i u svibnju, kada se istodobno mogu radovati i proljeću sa svojim nešto toplijim sunčanim zrakama.

I ljeti zna biti divno na ovim banatskim planinama zahvaljujući polako umjerenome suncu i svježem zraku koji prodire iz okolne šume. Ljeti se posjetitelji mogu radovati posebnom okusu borovnice, koji obiljuje ovim planinama, ako se budu odlučili za izlet ovim krajevima. Turisti mogu nabaviti borovnicu od prodavača, ali zadovoljstvo je puno veće ako si je sami, svojom rukom, naberu.

Ja osobno najviše volim kada jesen ofarba bakreno crvenim

tonovima podnožje Semenika, iako znam da ljubitelji zimskih športova neće se složiti sa mnom. Volim jesen zato što volim i planinarenje, a kada je najljepše i najpogodnije za lutanje kroz visoke šume, kada ne u jesen?

dignuta crkvena zgrada bila je blagoslovljena 20. srpnja 1999. godine.

Istog datuma, 20. srpnja, svake godine za redom, naši Karaševci, vjernici iz svih naših hrvatskih sela, u velikom broju mole kod crkve Svetoga Ilije i prisustvuju Svetoj misi koju slave nekoliko svećenika. Nakon što se poklone željeznome kipu Svetoga Ilije, svi redom polaze prema jednome izvoru s bistrom i studenom vodom. Vjeruje se da taj izvor ima učinkovite lječničke snage nad ljudskim tijelom. Isto tako, vjeruje se da ta učinkovitost djeluje isključivo navedenog dana, kada se slavi dan Svetoga Ilije.

Brojni su turisti posjetili Semenik u prijašnjim godinama, stoga su nekada ovdje cvatili hoteli ili pak ugostiteljske kuće. U današnje vrijeme međutim, tih turista ima sve manje i manje. Nestašica investicija u ovdašnjim već zastarjelim skijaškim stazama poglavito, ali i loša cestovna infrastruktura koja je vodila turiste do vrhova ove planine općenito, glavni su razlozi opadanja današnjeg turizma u ovome kraju.

Crkva Svetoga Ilije na Semeniku

Ipak, Semenik, sam po sebi, ne znači samo neodržane skijaške staze, već ima nešto više od toga pružiti turistima. Ali to „ono“ možeš osjetiti jedino kada se odlučiš krenuti na put, u bilo kojoj sezoni, prema tim legendarnim mjestima.

Maria Calina

BRAČNI JUBILEJI U KARAŠEVSKOJ OPĆINI

Bračni jubileji su velika radost i bogatstvo kako za supružnike, njihove obitelji i prijatelje, tako i za karaševsku župu.

Isto tako, ovi događaji su veoma značajni i po tome što mladim generacijama šalju lijepu sliku o vrijednosti braka. Oni stariji među nama se dobro sjećaju kako je bilo živjeti početkom 60.-ih godina prošlog stoljeća. Bez struje, telefona, mobitela, televizora, računala i društvenih mreža, vodovoda, automobila. No to nije pokolebalo mlade ljude tog vremena, radom i trudom svojih ruku, s ljubavlju, razumijevanjem i tolerancijom, stvorili su život sebi i svojoj djeci. To su pobjede skromnih, vrijednih i nadasve hrabrih ljudi nad teškoćama tog vremena. I zato su ovi ljudi lijep primjer za sve nas.

Svaku godišnjicu braka treba proslaviti i ujedno zahvaliti jedni drugome za zajedničke lijepe dane. Pogotovo svaku godišnjicu braka s istom osobom. Nijedna godina braka nije beznačajna, a neke od njih su u karaševskim mjestima smatrane pravim velikim jubilejima.

Tijekom prošle godine bračne zavjete je u karaševskoj župi obnovilo 24 para iz karaševske općine koji su proslavili 25. godišnjicu braka ili srebrnu svadbu, 8 parova iz Karaševa koji su proslavili pola stoljeća zajedničkog života ili zlatnu svadbu i 4 para iz Karaševa koji su proslavili 60 godina braka ili dijamantsku svadbu.

Pretprošle 2014. godine, u crkvi Marijina uznesenja iz Karaševa 14 para je proslavilo 25. godišnjicu zajedničkog života ili srebrnu svadbu, 5 parova su proslavili 50. godine bračnog zajedništva ili zlatnu svadbu, dok je jedan par proslavio 60. godinu braka i zajedničkog života, odnosno dijamantsku svadbu.

Već davne 1956. godine, u teškim i okrutnim poslijeratnim vremenima, kad je vladala opća neimaština i trebalo je raditi po cijeli dan za malo hrane, čak 28 parova iz karaševske općine je vjenčano u karaševskoj župi. Deset godina kasnije, kada je još uvijek vladalo siromaštvo i oskudica, 22 para je sklopilo brak u našoj župi. Budući da nisam uspio doznati, uz svu dobru volju i trud, koliko od tih parova će ove godine proslaviti dijamantsku svadbu ili 60 godina braka, odnos-

no zlatnu svadbu ili pola stoljeća zajedničkoga života, u nastavku ću navesti parove iz karaševske općine

koji su vjenčani 1956., odnosno 1966. godine.

Crkva Marijina Uznesenja u Karaševu

Vjenčani 1956. godine

Hacegan Petar i Hacegan
Magdalina, rođ. Bokšan
Moldovan Mikola i Moldovan
Magdalina, rođ. Červenjak
Udovica Milja i Udovica
Marija, rođ. Dragija
Hacegan Ivan i Hacegan
Marija, rođ. Todor
Bačuna Luka i Bačuna Marija,
rođ. Beul
Mazera Đuređ i Mazera
Marija, rođ. Moldovan
Toma Ivan i Toma Maria, rođ.
Dobra
Adam Petar i Adam Katarina,
rođ. Tincul
Grlica Marjan i Grlica Marta,
rođ. Filka

Vaka Ivan i Vaka Marta, rođ.
Borka
Bokšan Milja i Bokšan Marija,
rođ. Mihajla
Vatav Đuređ i Vatav Elena,
rođ. Ghițoi
Padineanc Ivan i Padineanc
Marta, rođ. Beul
Vaka Petar i Vaka Marta, rođ.
Filka
Mihajla Martin i Mihajla
Marija, rođ. Miloja
Babić Milja i Babić Marija, rođ.
Vatav
Udovica Milja i Udovica Mag-
dalina, rođ. Beul
Miloš Đuređ i Miloš Ana, rođ.
Adam
Miloš Đuređ i Miloš Marija,
rođ. Keda

nastavak na 11. str.

DVE SOBE, A TRI SESTRE

Što više gledam ljude to mi se više obistinjuju riječi Fra. Ante Kukavice koji kaže da "Isusa više volimo onda kada nam više oprost".

Naime, radi se o primjeru triju sestara iz Žimbolije. Dvije žive u Njemačkoj, a jedna je ovdje. Katolička obitelj. Dok je mama, koja je živjela u skromnoj kućici, bila živa, nekako je obitelj još bila na okupu, nekako je sve još ličilo na obitelj. Sestra iz sredine je često dolazila s mužem iz Njemačke i pomagala mami... Nakon mamine smrti se je sve naglo promijenilo... Ta ista sestra dolazi i nalazi kuću bez kreveta, frižidera, ormara... i kaže joj se: prodat ćemo! Ti potpiši da ti ne treba! Dve sobe za tri sestre-sve ne možemo zajedno da koristimo! Za vas su nekoliko zida od zemlje i slame ništa! Što da delimo! ... kao što možete pretpostaviti, sestre su sad na sudu... i uličnom i državnom...

Nekako slično vidim ovih dana naše Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj. Mala kućica sa dvije sobe... jedna soba s karaševskim identitetom, u kojoj su ugrađeni veliki napor i žrtve od 90'-te pa do danas... slike, simboli, poznanstva, skupovi, kongresi, svađe i sjednice... a jedna druga soba, kojoj skoro nema kraja, sa kulturnom baštinom... svaki mjesec ova novina izvadi ponešto iz te sobe i pokaže narodu.

Nekako je sve još na okupu dok su nam stari tu... ali sve prisutnija je potražnja za sobe. Ima već 6-7 godina otkad se zajednička kuća karaševskih Hrvata stalno mijeri... mijere joj se dohotci, plaće, troškovi, događaji, putovanja, projekti, planovi... i svakim danom dolazi i nova

sestra... da počnemo s nama samima: na primjer, osim vlač. Đurđja Katića koji je bil u slogi sa svakim... "Crkva u Karaševaka" uvijek je pokazivala nezahvalnost da u zajedništvu nema svoju sobu i status korisnika. O zajedništvu sa lupačke strane nije profesionalno govoriti kao o posebnoj sestri, jer je sve do dolaska prof. dr. Petra Hagegana ta organizacija bila jedno sa Crkvom. Tek sada ima svoj put i svoju težinu kroz kulturne aktivnosti u zajednici. Posebno se u zadnje

priči iz Žimbolije, sestre nisu sestre! Nisu prijatelji i nije im kriterij sloga i zajedništvo nego samosebnost. Postavio bih im osobno pitanje: da li će se tako odnositi prema zajedničkoj kući kao što su se odnosili prema malim sjedištima, koje je zajedništvo stavilo na raspolaganje u svakoj općini kao znak prisutnosti u teritoriji i mjesto okupljanja za učvršćivanje zajednice. Jesu li se tamo kupili ljudi kulture u to ime? La li da bude tako i u Karaševu za 2-3 godine?

vrijeme ističu i osobe koje nisu dio neke organizacije, ili su bile dio "svake organizacije", opet sestre koje plaču da nema slobodne sobe!

Ne želim suditi nikoga niti želim reći da će za par godina, sav trud profesora Radana i njegovih suradnika biti prodan ili uzaludan! Ono čega se ja bojim je to, da kao u

Mislim da je roditeljska kuća jedne zajednice simbol, a mjesto u njoj je neizmerno i univerzalno ako je promatramo kao Hrvati i Karaševci. Ne radi se o kvadraturi nego jesi li ti otvoril srce da u njemu napraviš još jednu sobu u tom zajedništvu. Jesi li ti ponosan na tvoj kraj da bi njeno blago bilo bolje čuvano, jesi li ti potaknul malko mladež da ne zaboravi nošnju-tako da i ti budeš suradnik folkloru u kraju...

Dragi prijatelji lako je rušiti... a rušenje je samo pokazatelj toga da cilj nije bio zajednički! Blago krotkima srcem...

Dr. theol. Davor Lucacela

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Rešice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

RUMUNJSKA VIOLONISTICA SVJETSKOGA GLASA MELINDA DUMITRESCU ODRŽALA KONCERT U LUPAČKOJ CRKVI

Vjernici Lupaka dobili su na poklon drugi dan Božića sjajan koncert rumunjske violinistice svjetskoga glasa Melinde Dumitrescu, koja već nekoliko godina na violini prati molitveni program u međugorskom svetištu.

A ovaj su poklon dobili zahvaljujući svom župniku vlač. Marijanu Tjinkulu.

Kako nam je Melinda Dumitrescu sama ispričala, u prepunoj crkvi, po završetku studija na Glazbenoj akademiji u Lübecku (Njemačka) u klasi prof. Zachara Bronna, odlučila je živjeti u Međugorju i služiti hodočasnici. Njezin dolazak u Međugorje posljedica je njezine vjere u Gospina ukazanja i susreta s Fra Slavkom Barbarićem.

Prije samog koncerta ispričala je ukratko o svom životu i putu do Međugorja. Čim se rodila, majka ju je svim srcem prikazala i posvetila Gospi. Njezini su roditelji bili glazbenici, pa je od majčine utrobe rasla s glazbom. Kako je sama rekla, Gospa je imala svoj

tražila bis. Pomislila je u sebi šta to još ova publika želi od nje pa je odlučila svirati Ave Mariju. Bilo je Došašće, blagdan sv. Nikole, i ona je rekla publici da dolazi iz kršćanske zemlje i da kršćani u Došašću čekaju dolazak Mesije. Rekla im je da će svirati jednu pjesmu koja naviješta njegov dolazak. Na kraju su svi plakali, muškarci i žene, a to su sve bili budisti, a ne kršćani. To je za Melindu bio znak

snage Božje milosti koja se iskazuje putem glazbe, s onu stranu riječi.

A njezina je glazba do suza ganula i vjernike u lupačkoj crkvi. Njezin je koncert bio splet izvrsne glazbe i duboke molitve, što se pokazalo sjajnim kontrapunktom sadašnjim, ne uvijek, kvalitetnim glazbenim vrstama. Otvorena je srca čekamo da nas opet posjeti!

Maria Lațchici

BIBLIJA NA GRADIŠĆANSKOM JEZIKU

Biblija (kasnolat. Biblia, od grč. βιβλία, deminutiv mn. [jed. βιβλίον] od βιβλος: knjiga), sveta knjiga židovstva i kršćanstva, zbirka raznovrsnih spisa koji su nastajali tijekom više od 1000 god. pr. Kr. (Deborin hvalospjev, Suci 5) pa do kraja I. st. (2 Pt). Naziva se i Sveto pismo, katkad Pismo ili Pisma. Kršćani je dijele na Stari zavjet (SZ) i Novi zavjet (NZ).

Prijevod Biblije na narodni jezik za svaki je narod iznimno važan događaj. Jer Biblija nije samo spomenik vjere nego i spomenik jezika. Prvi cjelovito napravljen prijevod Svetoga pisma na hrvatski načinio je u 17. stoljeću isusovac Bartol Kašić, kada još nije postojao standardni hrvatski jezik. Prvi pak tiskani prijevod cijeloga Svetoga pisma na hrvatski, koji

je načinio franjevac Petar Katančić, izašao je 1831. u Budimu. Tridesetak godina poslije objavljuje teolog Ivan Matija Škarić prijevod Biblije u Beču 1858–1861.

Vjerujem da je dio naših čitatelja, ili bolje rečeno čitateljica, koje rade u Austriji, među gradišćanskim Hrvatima, vidjelo da su oni preveli na svoj narodni jezik Bibliju. Prema gradišćanskim Hrvatskim novinama, Bibliju je preveo svećenik i dugogodišnji župnik u Klimpuhu i nadzornik za vjeronauk prof dr. Štefan Geošić.

To magistralno djelo, dr. Stanko Horvat, predsjednik Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću, predao je na poklon Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

nastavak na 11 str.

OPERATIUNEA „MONSTRUL” (PARTEA II)

Toate bune și frumoase, a doua zi la lucru laudă mare la colegii de muncă în legătură cu performanțele mele pescărești. Cu poze, cu vorbe, cu glume, a trecut și schimbul...

Ajuns acasă după-masă i-am propus soției să mă însoțească din nou în lumea pescarilor, de dragul amintirilor din ziua precedentă. Cum și ea posedă permisul de conducere, am luat cu mine ce a mai rămas din sticla cu Rumm, în speranță că voi reitera măcar o frântură din euforia trăită cu prilejul ultimei escapade! Bineînțeles, e vorba despre capturi la fel de bune și nu despre delectarea cu licorile bahice. Cu acest gând mi-am luat lanseța de spinning și am plecat din nou spre acele locuri minunate.

În timp ce soția și fiica mea se plimbau pe lângă malul râului, eu m-am așezat în locul unde cu o zi în urmă am capturat cel mai mare pește din viața mea. Am luat mai întâi o dușcă zdravănă din sticla cu Rumm, am stat puțin să analizez situația și am constatat că apa era ușor schimbată față de ziua precedentă și un pic mai murdară. Am decis să schimb locul de pescuit și să fac câteva lanseuri într-o zonă cu apă mai mică. Am lansat în diagonală pe malul celălalt, în susul râului, și am lăsat rotativa să atingă albia, după care s-a așternut o liniște stranie și apăsătoare, tulburată doar de murmurul apei. Am început recuperarea, cu opriri sacadate, iar după câteva secunde năluca s-a oprit brusc, iar eu, din instinct, am înțepat ferm și hotărât, după care peștele a luat-o lejer în susul râului și s-a oprit unde e apa mai adâncă. Am fost sigur că era un exemplar mare pentru că s-a înțepenit pur și simplu în locul unde a dorit și nu se mai mișca în nicio parte. Nu puteam să mai fac nimic, nu puteam să recuperez nici măcar câțiva centimetri de fir, iar ca pescar hoinar ce sunt și cu experiența acumulată de-a lungul anilor am realizat repede că este vorba de un monstru din alte vremuri, nemaîntâlnit până acum. Mi-am scos celularul din buzunar, mi-am sunat scurt soția, i-am explicat în câteva secunde despre ce este vorba și am rugat-o să stea în preajma mea, deoarece lupta pe care o începusem putea dura și câteva ore,

lucru adevărat mai târziu.

Nu-mi găsesc cuvintele, nu știu cum să descriu această experiență, iar degetele îmi tremură pe tastatura computerului și acum când scriu aceste rânduri. Am încercat tot felul de șiretlicuri cu peștele, slobozeam frâna

jumătate, aproape pe înserate, când a ieșit la suprafața apei, unde pe la mijlocul râului. Atunci am realizat cu ce fel de pește am de muncă. Era o lostrită cum nici la emisiunile TV, special destinate pescuitului la asemenea pești,

nu o puteai vedea. Am adus peștele de două ori aproape de mal, însă de fiecare dată s-a întors în apele adânci și involburate ale râului. Să nu credeți că merg prea departe sau că îndrug brașoave, însă în acele momente de cumpănă și imensă tensiune, când am simțit că mă părăsesc și ultimele puteri, am alunecat și pentru câteva clipe m-am scufundat în apa rece. Acest fapt a decis soarta peștelui. Cu puteri sporite și după mai bine de două ore de luptă dreaptă, în care am înghețat stând în apă și sub apă, am adus la mal o lostrită (hucho- hucho, taimen) de 135 cm și 20,5 kg. Pe acesta nu l-am eliberat însă, era mascul și am zis că merită reținut, nu atât pentru carne cât pentru mumificarea capului peștelui, fiindcă cu un asemenea exemplar te întâlnești o dată în viață. Văzând peștele în portbagajul mașinii, am pornit în trombă spre primul magazin pentru a cumpăra făină de mălai și usturoi. Bineînțeles, am cumpărat și o sticlă cu cea mai fină băutură din raft, un whisky de calitate superioară, deoarece urma o seară cu cină proaspătă din preparate de pește, mămăliguță și mujdei de usturoi.

Dumnezeu m-a binecuvântat cu cel mai frumos pește din lume, iar eu m-am simțit ca un Zeu în acea seară de neuitat, pe care am petrecut-o, până la o anumită oră, alături de minunata mea familie.

Petru Milos

Lostrită, 135cm, 20,5kg

mulinetei și o strângeam, dar adversarul făcea ce voia cu mine. Se ducea unde voia, nici vorbă să-l apropiu câtuși de puțin înspre mal. Trecuse aproape o oră de când mă chinuiam, gura mi s-a uscat de-a binelea pentru că în tot acest timp n-am mai apucat să sorb din sticla cu licoarea bahică, iar inima stătea să-mi iasă afară din piept. Eram demult în apă până la șolduri cu toate că era octombrie, iar apa avea doar câteva grade celsius peste zero. Singurul atu pe care îl aveam era răbdarea, știam că până la urmă „monstrul” trebuia să cedeze. Primele semne de oboseală ale peștelui le-am sesizat după o oră și

LADNO NADVORU, LADNO I UNUTRA!

Osnovna škola Lupak bila je obnovljena prije šest godina.

Zgrada je, pored ostalog dobila novi krov, novu vanjsku i unutarnju žbuku, nove sanitarne prostore, novu stolariju (prozore i vrata) te novo centralno grijanje. Pisao o sam u jednom prijašnjem članku, kada sam govorio, međuostalom, o nastavi na hrvatskom jeziku u našim školama, da su te naše škole spremne primiti učenike u bilo koje vremensko doba, jer je većina njih doživjela, u zadnjim godinama, znatne promjene. Te su promjene ciljale, prvobitno, termičku rehabilitaciju školskih zgrada.

Pišem ovaj tekst 22. siječnja, a danas je u Lupaku vrlo hladno. Neugodno niske temperature, od minus 15 stupnjeva ili čak niže, osjećaju se dapače u jutarnjim satima, tada kada djeca stižu u školu. Kako je škola nedavno termički obnovljena, očekuje se da će unutra biti ugodno i toplo, taman lijepo da

toga dana naučiš nešto novo i korisno. Međutim, tvrde nastavnici, u navedenim okolnostima niskih temperatura, mjesna škola ne može osigurati toplinsku udobnost svojim učenicima.

Problem topline, također, zabrinjava i roditelje učenika ove škole. Oni su uputili knezu lupačke općine jedno otvoreno pismo u kojemu ga naznačuju da temperatura u razredima ovih dana dostiže tek 7 stupnjeva. Stoga se knez, Marijan Vlašić, zaletio u lupačku školu kako bi se uvjerio u istinitost ili neistinitost ovih tvrdnji, iako kaže da škola od prije dvije godine ima svoj budžet,

svoje novce, pa sama se i administrira, tako da, veli on dalje, općina ne može tu previše intervenirati.

Budući da sam sudjelovao ovom kratkom posjetu mogu vam izložiti ono što sam ja osobno primjetio i doživio, ne iz perspektive stručnjaka instalacijske tehnike (što, očito nisam!) već iz perspektive čovjeka koji je stekao minimalno znanje u tom području, prilikom izmjene stare toplinske instalacije u svojoj kući, s novom.

Pa, da ne duljim! U trenutku kada je lupački knez stigao na licu mjesta, centrala na drvima radila je punom parom, a i suhih drva, od prošle godine, još je bilo u skladištu. Staviše,

prošlog je mjeseca općina popunila školsko skladište novim zalihama drvi, drva kojih je škola dobila kao poklon! Međutim, ne znači da, ako imaš puni frižider hrane bit ćeš automatski i sit! Moraš, najprije to jelo i pojesti (u potrebnim količinama), a čak ni to neće ti garantirati da ćeš se na kraju osjetiti sitim!

Školska centrala radi, troši drva, ali u samoj školskoj zgradi nije toplo! Radijatori jesu topli, ali samo gornji dio njih. Temperatura unutar razreda nije 7 stupnjeva, kao što su to roditelji naveli, već stoji negdje između 16 i 18 stupnjeva, ovisi o položaju razreda. Ova temperatura, međutim, nije adekvatna za učenike, koji prate nastavu obučeni

debelim jaknama.

Nastavnici tvrde da bi se trebali nadodati svakome razredu najmanje jedan radijator više kako bi donekle kompenzirali nedostatak topline u hladnim jutrima. Ali, vjeruju nastavnici, višak radijatora neće po svemu riješiti toplinski problem. Glavnu krivicu, po njihovom mišljenju, snosi sama toplinska instalacija.

Iako knez tvrdi da je sve odrađeno po stručnom projektu neke specijalizirane temišvarske firme te da mišljenje nastavnika nema adekvatnu kompetenciju, ne moraš biti „stručnjak” da osjetiš „na svojoj koži” da toplinska instalacija ne funkcionira onako kako bi trebalo. Još više, ovaj problem nije nov, star je isto toliko koliko i nova toplinska instalacija. Znači, punih šest godina! A, nadležni su, u svom tom vremenu, znali o tome, ali nisu ništa popravili. A pitanje tek sad dolazi: tko će intervenirati u rješavanju ovog višegodišnjeg problema?

Općina Lupak diže ruke, jer škole, kao što rekoh u početku, imaju svoj budžet pa se moraju same snaći. Ali, budžet ove škole je savim nedovoljan za izmjenu instalacije. Ministarstvo obrazovanja? Budimo realni! Ono zna da je nedavno u toj školi montirano novo centralno grijanje, pa, najvjerojatnije neće ni trošiti svoje vrijeme i energiju razmisлити o tome, a kamoli bacati novce da popravi...ono što je novo?! Roditelji? Moguće, jer su oni jedini koji vjeruju svojoj djeci! Roditelji će, dakle, po mojem skromnom sudu skupiti, od ruke do ruke, od jedne generacije na drugu, novac. Oni će, naposljetku, izbaciti zimu iz lupačke škole.

Do tada, po staroj navici, da bi se stvorio podnošljiv toplinski „ugodaj” učenicima i nastavnicima lupačke osnovne škole, morat će se i dalje pribjeći dodatnim pomagalicama: električnim grijalicama i debelim zimskim jaknama!

Daniel Lucacela

GIGI

Și dacă tot suntem la începutul lui 2016, mi-am propus să strecor printre rândurile acestei prime apariții a Grančice din acest an, niște gânduri bune.

Gânduri bune, care se regăsesc într-o poveste ai cărei eroi nu sunt croiți în lumea basmelor, ci fac parte dintre noi, pământeni de rând – cu toate bunele și relele noastre.

Povestioara noastră este cât se poate de reală, se naște într-o banală duminică de octombrie a anului care tocmai s-a epuizat, iar la urechile mele a ajuns cu totul întâmplător, istorisit fiindu-mi de către însuși protagonistul acțiunii.

Lui Gheorghe „Gigi” Ifca, căci despre el este vorba, îi place fotbalul – la fel ca multora dintre noi, ce-i drept! Însă, spre deosebire de marea parte a iubitorilor acestui sport, Gigi îl și practică – tot din plăcere – în ciuda durerilor pe care și astăzi le resimte la genunchiul stâng, datorate unei vechi accidentări survenite pe terenul de fotbal. În plus – ca să conchidem cu toții că joacă doar din plăcere – este atacantul echipei din Clocotici, din liga a V-a, ligă în care renumerația primită de jucători, dacă cumva există, este un fel de glumă...la care nici măcar nu-ți vine să zâmbești!

În fine, cu Gigi obișnuiam să schimb impresii despre această ligă, a V-a, despre cum se simte meciul de acolo, din interior, iar experiența lui îmi era deosebit de utilă pentru articolul sportiv pe care îl plănuiam la acea vreme.

Așa am ajuns, printre altele, și la meciul din deplasare al Croației Clocotici cu Voința Șoșdea din octombrie. După ce mi-a vorbit despre faulturi, centrări, demarcaje, pase, ratări și goluri m-a întrebat dacă știu de un anume accident rutier, petrecut în ziua meciului, la Colțani, pe la jumătatea drumului dintre Reșița și Bocșa.

Zona în cauză e „numai bună” pentru asemenea evenimente, eu însumi văzusem vreo trei tamponări zdravene acolo și mai auzisem de cel puțin încă atâtea din povestirile șoferilor. Așa că, n-am prea tresărit de mirare! Însă, despre accidentul cu pricina nu aveam habar.

„S-a întâmplat atunci – continuă el, cu calmu-i caracteristic – după ce-am plecat de la meci... Ne-am urcat echipa în cele două microbuze ale noastre, cu gândul să ne oprim la o bere la Măureni. Pe drum, nu știu

cum, dar ne hotărâm subit să nu mai rămânem la Măureni, ci să ne bem berea la Reșița. Parcă ne mâna ceva de acolo! Băieții din cealaltă mașină n-au venit cu noi, au decis să rămână, totuși, la o terasă din Măureni. Așa că, am plecat fără ei. Când am trecut pe lângă Colțani, pe porțiunea aia de drum întinsă, lângă Bârzava, de-odată am auzit un glas precipitat: „Stai, stai, stai, oprește!”. Era Balaci, antrenorul nostru... strigase la șofer să oprească c-a văzut o mașină prăvălită în apă. Eu eram chiar lângă ușa laterală a microbuzului. Am tras-o repede și-am luat-o la fugă spre mașină. Încă mai ieșea fum din ea...un fum de-ăla de metal izbit și de cauciuc frecat „la greu” de șosea. Asta m-a făcut

să cred că în minutul ăla s-a întâmplat totul. Mașina stătea răsturnată pe partea șoferului. Am intrat în apă și... brrr!, că și-acum mă trec furnicăturile de cât de rece era, m-am uitat să văd cine era acolo. Am văzut doar o femeie, pe care apa o trăgea, parcă, tot mai tare înspre ea! Am strigat la ea, dar degeaba! Își pierduse cunoștința. Am tras cu disperare să deschid ușa din dreapta, să ajung cumva la ea și-am rămas cu mânerul în mână. S-a rupt! Maaamă, și timpul mă presa, și mă simțeam tot mai neputincios de unul singur acolo...

Dar în timp ce încercam să pătrund în mașină, aud un pleoșnet hotărât în apă. Venise unul chitit să mă ajute! Din păcate nu mai știu cum îl cheamă, dar știu că se întorcea și el, tot de la meci. Era boxer! M-am dus în spatele mașinii, am reușit cumva să des-spatel haionul și, noroc cu scaunele care erau rabatabile, am ajuns la ea. I-am dezlegat centura și am târât-o, cu grijă,

către capotă. Parbrizul l-a spart, între timp, băiatul de la box...cu pumnul!”

Am încercat să mă închipui pe mine într-o situație similară. Cum aș fi reacționat? Mi-ar fi plăcut să cred că aș proceda aidoma celor doi sportivi, că aș sări fără ezitare și aș salva viețile unor necunoscuți, aflate în pericol! Sau, poate că aș sta doar pe margine, la o distanță confortabilă față de apă și aș privi, cu oareșce emoție, cum acționează alții, pregătit fiind, în sine mea, să îmi ofer sprijinul... dacă chiar mi se cerea? Sau, poate, pur și simplu nu opream

și îmi vedeam nestingherit de drum, la fel cum și-a văzut de-ale sale și cel care i-a acroșat mașina acelei doamne, proiectând-o în râu, în urma unei depășiri, hai să-i spunem eufemistic, neinspirate?

Însă, m-am gândit și la situația în care aș fi fost eu în locul acelei doamne. Ce aș fi făcut eu, în situația dată, dacă prin preajmă nu se găsea nimeni ca băiatul de la box și ca... Gigi? P.S. Pe internet, referitor la acest subiect, o să găsiți o știre, preluată ulterior de mai multe publicații, precum că accidentul s-ar fi produs în urma vitezei excesive a șoferiței și a griblurii de pe marginea carosabilului, iar femeia ar fi scoasă din apă de către echipajul unei ambulanțe sosite la fața locului. Ca să vezi!...

Daniel Lucacela

CALENDARUL SIMULĂRILOR LA EVALUAREA NAȚIONALĂ ȘI BAC 2016

Ministerul Educației a publicat calendarul privind organizarea și desfășurarea simulării Evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a și a simulării probelor scrise ale examenului de bacalaureat național în anul școlar 2015-2016.

La fel ca în anii precedenți, simularea va avea subiecte unice pe țară și va fi dată la nivel național. Primii care vor intra în febra examenelor sunt elevii clasei a VIII-a. Simularea Evaluării Naționale va avea loc în perioada 22-24 februarie, testele constând în două probe scrise, iar pentru școlile cu predare în limba maternă, trei probe scrise. Astfel, în 22 februarie 2016 va avea loc proba la Limba și literatura română, în 23 februarie la Matematică și în 24 februarie la Limba și literatura maternă. În 4 martie 2016 vor fi afișate rezultatele.

Pentru al treilea an consecutiv, liceenii vor susține la nivel național simulări ale examenelor de Bacalaureat, ceea ce înseamnă că testările vor avea loc la aceeași dată în toate liceele din țară, iar elevii vor avea de rezolvat subiecte unice, concepute de Ministerul Educației. Scopul acestor simulări este de a-i obișnui pe elevi cu atmosfera și rigorile unui examen și pentru a-i determina

să se pregătească mai bine pentru examenul de maturitate.

Simularea probelor scrise ale examenului de bacalaureat național pentru elevii claselor a XI-a și a XII-a din anul școlar 2015-2016 va avea loc în perioada 7 - 10 martie. Elevii clasei a XI-a vor susține două probe scrise, iar cei de clasa a XII-a - trei probe scrise, la care se adaugă cea de limba maternă pentru școlile cu predare în limba maternă.

Astfel, în 7 martie 2016 va avea loc proba de Limba și literatura română, în 8 martie - Limba și literatura maternă, în 9 martie - proba obligatorie a profilului (matematică sau istorie), iar în 10 martie - proba la alegere a profilului și

specializării (numai pentru elevii clasei a XII-a, care pot opta între fizică, chimie, biologie, informatică, geografie, logică, argumentare și comunicare, psihologie, economie, sociologie, filosofie). În 18 martie 2016 vor fi afișate rezultatele.

Rezultatele obținute de elevii la simularea evaluării naționale și la simularea probelor scrise ale examenului de bacalaureat vor fi analizate la nivelul fiecărei unități de învățământ în care s-au desfășurat aceste simulări, prin discuții individuate cu elevii, dezbateri la nivelul clasei, ședințe cu părinții, precum și la nivelul consiliului profesoral, în vederea adoptării unor măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Maria Giurchița

ÎN FEBRUARIE ÎNCEPE ÎNSCRIEREA COPIILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

A mai rămas doar o lună până la înscrierea copiilor în anul școlar 2016-2017. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice a pus în dezbatere publică proiectul Metodologiei privind înscrierea copiilor în învățământul primar pentru anul școlar 2016-2017, dar și Calendarul aferent procedurilor de înscriere.

Conform proiectului de metodologie, înscrierea în învățământul primar va avea loc în perioada 29 februarie - 18 martie și 30 martie - 8 aprilie. Cererile pot fi completate online sau la unitatea de învățământ la care

părinții solicita înscrierea copiilor, iar validarea acestora se va face la școala respectivă zilnic, în intervalul orar 8,00 - 20,00 (de luni până vineri) și sâmbăta de la 9,00 la 13,00.

În perioada 22 februarie - 4 martie 2016, în unitățile de învățământ preșcolar vor avea loc întâlniri de informare și consiliere a părinților copiilor din grădinițe cu privire la înscrierea în învățământul primar în anul școlar 2016 - 2017.

În perioada 24 februarie - 3 martie 2016, în fiecare unitate școlară cu nivel de învățământ primar se va organiza „Ziua porților deschise”, zi în care părinții, copiii și alte persoane interesate pot vizita spațiile dedicate claselor pregătitoare și pot purta discuții cu

personalul didactic din unitatea de învățământ.

În perioada 23 februarie - 16 martie 2016, are loc evaluarea nivelului de dezvoltare psihosomatică a copiilor care împlinesc 6 ani în perioada 1 septembrie - 31 decembrie 2016 și optează pentru înscrierea în clasa pregătitoare.

Una dintre modificările propuse este obligativitatea înscrierii copiilor care împlinesc 7 ani în anul 2016 în clasa pregătitoare fără a mai exista opțiunea înscrierii direct în clasa I, pe baza unei evaluări psihologice.

Din anul școlar 2016-2017, pentru toți elevii, școala va începe cu clasa pregătitoare.

Maria Giurchița